

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 731/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Fulecom, Živnostenská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Nc 6/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Nc 6/2016, v ktorom prípisom z 9. júna 2016 doručeným 16. júna 2016 oznámil Krajskému súdu

v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), že na jeho podanie z 23. novembra 2015 „označené ako námietka zaujatosti“ na sudcu krajského súdu JUDr. Martina Murgaša, „nemožno prihliadať ako na riadnu námietku zaujatosti, nakoľko bola podaná po lehote uvedenej v § 15 ods. 2 a nespĺňa teda náležitosti predpísané zákonom (§15a ods. 3 O. s. p.), vo vzťahu k dodržaniu zákonnej lehoty na podanie takejto námietky“.

2. Z obsahu sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ v konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 537/2015 o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy písomným podaním doručeným krajskému súdu 25. novembra 2015 vzniesol námietku zaujatosti proti sudcovi krajského súdu, ktorý je zároveň predsedom odvolacieho senátu. Dôvod tejto námietky mal spočívať v tom, že uvedený sudca v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) o zamietnutí jeho žaloby, uviedol také skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že považuje sťažovateľa ako bývalého ministra vnútra za vinného z trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa, čo vyvolalo u sťažovateľa dôvodné pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti, a preto ho navrhol vylúčiť z prerokovania a rozhodovania v označenom konaní. Sťažovateľ sa o uvedených dôvodoch dozvedel v máji 2014, avšak v tom čase bola vec predmetnom konania ešte na okresnom súde.

3. Najvyšší súd na uvedenú námietku neprihliadol a bez prerokovania ju iba prípisom (listom) z 9. júna 2016 vrátil krajskému súdu. V postupe najvyššieho súdu a jeho názore, že podal námietku zjavne oneskorene, sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a okrem toho poukazuje na nezákonnosť jeho postupu spočívajúceho v nesprávnej interpretácii zákonného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), a to § 15a ods. 2 OSP, čím mu najvyšší súd odmietol poskytnúť súdnu ochranu bez akéhokoľvek zákonného podkladu. Tvrdí tiež, že proti tomuto postupu najvyššieho súdu sa už nemôže domáhať ochrany na všeobecnom súde.

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že postupom najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 8 Nc 6/2016 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy. V druhom bode žiada, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu, aby „vo veci 8 Nc 6/2016 znovu konal“, a tiež sa domáha úhrady trov konania.

II.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

7. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu (pozri body 1, 3 a 4).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd..., ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Predpokladom prípustnosti ústavnej sťažnosti podľa citovaného článku ústavy, ako aj podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde je vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Toto pravidlo interpretuje ustálená judikatúra ústavného súdu tak, že zo zásady subsidiarity ústavnej sťažnosti vyplýva záver, že zákon má na mysli hlavne procesné prostriedky proti meritórnym rozhodnutiam, a nie proti čiastočným procesným, hoci aj samostatne právoplatným rozhodnutiam všeobecných súdov. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04).

11. Ústavná sťažnosť totiž nepredstavuje klasický riadny ani mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiam všeobecných súdov, ale ide o prostriedok určený výhradne pre prípad, kedy sa sťažovateľ domnieva, že v predchádzajúcom konaní boli porušené nie (iba) jeho práva zaručené bežnými zákonmi, ale iba ústavou zaručené základné práva alebo slobody. Preto je tak celkom legitímne a logické, že ústavná sťažnosť môže byť podaná až po vyčerpaní všetkých ostatných právnych prostriedkov určených na ochranu sťažovateľových práv, t. j. musí nastať situácia, kedy sa ochrany práv a slobôd už nemožno domáhať iným zákonným spôsobom. Ústavná sťažnosť tak predstavuje prostriedok ultima ratio a je nástrojom ochrany základných práv nastupujúcich po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov na ochranu práv uplatniteľných v súlade so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (obdobne m. m. I. ÚS 410/2016 a I. ÚS 723/2016).

12. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd sa nemohol zaoberať námietkami sťažovateľa smerujúcimi proti prípisu (nie uzneseniu) najvyššieho súdu o odmietnutí jeho

námietky zaujatosti pre oneskorenosť, lebo do tohto procesu mohli a aj môžu ešte zasiahnuť všeobecné súdy na základe možnej nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku (teraz Civilného sporového poriadku) v konaní vo veci samej proti rozhodnutiam všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je totiž náprava prípadných pochybení všeobecných súdov v neskončených (prebiehajúcich) konaniach pri riešení námietok zaujatosti a iných procesných rozhodnutí, ale ústavný súd je zásadne povolaný posudzovať až z komplexných hľadísk po právoplatnom skončení veci, či konanie ako celok a jeho výsledok sú ústavne udržateľné.

13. Podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi v čase rozhodovania vo veci sťažovateľa a judikatúry všeobecného súdnictva boli ich závažné procesné pochybenia (vrátane porušenia základných práv podľa čl. 46 a nasl. ústavy) dôvodom na podanie odvolania (§ 201 a nasl. OSP), príp. (za splnenia zákonom ustanovených podmienok) aj na podanie dovolania [§ 237 písm. g) OSP (pozri napr. II. ÚS 595/2013, IV. ÚS 26/04, ale aj mutatis mutandis II. ÚS 130/02, IV. ÚS 31/03), prípadne § 420 písm. e) Civilného sporového poriadku].

14. S ohľadom na už uvedené ústavný súd sťažnosť na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti účastníkov konania podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre neprípustnosť.

15. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť pre neprípustnosť, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími námietkami sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2016